

určenia. Centrom diania bolo mestečko Valašské Meziříčí, kde sa nachádzala jedna vlaková a jedna autobusová stanica, štyri kaviarničky a rieka. Samozrejme sa tam nachádzal aj penzión, kde sme boli ubytovaní v harmonicky usporiadaných izbičkách a v harmonickom zložení obce, ktorá dané izbičky obývala. Samozrejme ako správny chlap, feng shui dlho nevydržal. Po tom, ako som sa vybalil a vyca-pil na poličky svoj bordel, áno, až vtedy som sa cítil ako doma. Kým som sa vybalil, deň dal päť nocí a všetci sme sa vybrali do svojich komnát pod svoje periny očakávania. Ako by som sa iba nadýchol a vydýchol, zrazu som do-stal facku od budíka, ktorý na mňa kričal svojim nie veľmi príjemným hlasom. Nevie-m, čo vpravel, ale asi chcel, aby som vstal. Dal som sa „dokopy“, tým myslím voda na tvár, pasta na zuby, tričko a nohavice na unavené telo a hoj sa smerom Hospic Citadela. Dva nádherné dni, dva-nást hodinové prednášky, no krása, tešil som sa ako malý Marek na dupľu. Okrem toho som bol zmo-rený jak chudák Morena topiaca sa a pritom horiaca v rieke. Kto tú tradíciu vymyslel?! Káva, vďaka-bohu, prednáška bola o trochu kvalitnejšia ako školské hodiny a umož-ňovala chlípať práve tú blahodarnú tekutinu. Se-dím, sledujem, pozerám sa okolo, počúvam a tu zrazu sa začínam stotožňovať so slovami lektorky, ktorá do-

kázala rozprávať veľmi zaujímavo a pestro a bohužiaľ aj dlho. V každom prípade som si z prednášok a zážitkových cvičení odniesol plné ruky. Čo sme sa naučili? „Ležím, neviem, kde som, nemôžem sa hýbať, ne-môžem kričať a nemôžem ani roz-právať. Ledva dokážem otvoriť oči a keď sa mi to podarí, sledujem biely strop, na ktorom sa začínajú obja-vovať pavúky. Mám strach, ale som uväznený vo svojom ... vo svojom ... je to ešte vôbec telo? Ja ho necítim. Skôr sa cítim ako mláka rozliata na posteli. Konečne počujem kroky idúce ku mne, ale nepočujem žia-den hlas. Cítim bodajúce dotyky na tele, cítim horiacu látku kvapkajúcu na moje telo. Chce sa mi zvracať z toho kolotoča. Centrifúga, kedy to už prestane?!“ Naučili sme sa chápať to, čo sa deje v zmätených hlavách pacientov, ktorí sú pripútaní na lôžko, v hlavách zomierajúcich, ktorí čakajú na smrť.

MAREK

Hospic Citadela- miesto radosti alebo naopak miesto nemého smútku? Pre mňa na malú chvíľu môj tichý domov a nech to znie už akokoľvek, bolo to tak. Citadela bola miestom príchodov i odchodov, šťastia i zármutku, ale hlavne miestom pokojnej lásky.

Sestričky boli ako naše náhradné mamky, ktoré sa o nás starali. Po chodbách znelo: „Deťátka!“ (detičky) a my sme už vedeli, čo sa bude diať. Boli povzbudzujúcimi osobami. Veľmi sme ich za to obdivovali. A pacienti? Tak by som ich ne-nazvala. Možno by som použila iné slová. Ľudia potešujúci srdce; stvorenia hľadajúce stratený čas a možno ešte iné slovo: BOJOVNÍCI. Boli ľuďmi nádeje. Boli tými, ktorých sme mali potešovať a pomáhať im, no mnohokrát to bolo naopak. Táto stáž ma naučila veľa nových poznatkov a zručností, no okrem iného aj to, ako chodiť so vzpriame-nou hlavou po chodbách smrti; ako